

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 535/2018-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 27. septembra 2018 v senáte zloženom z predsedníčky Ludmily Gajdošíkovej, zo sudcu Miroslava Duriša a sudcu Ladislava Orosza (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti SPRAVBYTKOMFORT, a. s. Prešov, Volgogradská 88, Prešov, zastúpenej advokátskou kanceláriou Eva Petránová Advokátska kancelária s. r. o., Puškinova 16, Prešov, v mene ktorej koná advokát JUDr. Igor Demčák, ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Prešov sp. zn. 14 Cpr 1/2015 zo 14. augusta 2017 a uznesením Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3 CoPr 4/2017 z 1. februára 2018, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti SPRAVBYTKOMFORT, a. s. Prešov, o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 18. apríla 2018 elektronicky doručená a 20. apríla 2018 prostredníctvom poštovej prepravy doplnená sťažnosť obchodnej spoločnosti SPRAVBYTKOMFORT, a. s. Prešov, Volgogradská 88, Prešov (ďalej len „sťažovateľka“, v citáciách aj „sťažovateľ“), zastúpenej advokátskou kanceláriou Eva Petránová Advokátska kancelária s. r. o., Puškinova 16, Prešov, v mene ktorej koná advokát JUDr. Igor Demčák, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Okresného súdu Prešov (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 14 Cpr 1/2015 zo 14. augusta 2017 (ďalej len „napadnuté uznesenie okresného súdu“) a uznesením Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 3 CoPr 4/2017 z 1. februára 2018 (ďalej len „napadnuté uznesenie krajského súdu“).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľka bola účastníčkou konania vedeného okresným súdom pod sp. zn. 14 Cpr 3/2012, v ktorom okresný súd rozsudkom z 9. apríla 2014 určil, že výpoveď z pracovného pomeru daná sťažovateľkou žalobkyni [REDAKOVANÉ] (ďalej len „žalobkyňa“) je neplatná a pracovný pomer medzi nimi trvá. Okresný súd ďalej vylúčil na samostatné konanie žalobkyňou uplatnený nárok na náhradu mzdy za obdobie od 1. júna 2012 do budúca mesačne vo výške 950 € s príslušenstvom (ďalej len „vylúčené konanie“). Krajský súd ako odvolací súd rozsudkom sp. zn. 3 CoPr 5/2014 z 3. decembra 2014 rozsudok okresného súdu potvrdil.

Vo vylúčenom konaní následne okresný súd rozsudkom sp. zn. 14 Cpr 1/2015 z 23. júna 2015 priznal žalobkyni náhradu mzdy z dôvodu neplatného skončenia pracovného pomeru iba za 9 mesiacov, čo potvrdil aj krajský súd svojím rozsudkom sp. zn. 6 CoPr 4/2015 z 10. februára 2016. Konečnú výšku nároku na náhradu mzdy „korigoval“ krajský súd, čím v podstate vyhovel odvolacím námietkam sťažovateľky.

V nadväznosti na už uvedené právoplatne skončené konania okresný súd uznesením sp. zn. 14 Cpr 1/2015 z 29. marca 2016 rozhodol tak, že sťažovateľku zaviazal na náhradu trov konania žalobkyne týkajúcich sa konania o neplatnosť výpovede z pracovného pomeru (vo výške 630,18 €) a žalobkyňu zaviazal na náhradu trovy konania sťažovateľky týkajúcich sa konania o náhradu mzdy a iných súvisiacich nárokov (vo výške 1 770,89 €).

O odvolaní žalobkyne proti uvedenému uzneseniu okresného súdu rozhodol krajský súd uznesením sp. zn. 3 CoPr 3/2016 zo 6. septembra 2016 tak, že uznesenie okresného súdu zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. Svoje rozhodnutie založil na právnom závere, v zmysle ktorého rozhodnutie o výške plnenia vyplývajúceho z uplatneného nároku na náhradu mzdy záviselo od úvahy súdu, pretože ide o zákonnú možnosť, a nie povinnosť súdu vyhovieť žiadosti o zníženie či nepriznanie náhrady mzdy za čas presahujúci 9 mesiacov.

Riadiac sa právnym názorom krajského súdu obsiahnutým v zrušujúcom uznesení, okresný súd napadnutým uznesením priznal žalobkyni nárok na náhradu trov konania voči sťažovateľke v rozsahu 100 % s nasledujúcim odôvodnením:

„Krajský súd v Prešove uznesením zo dňa 06. 09. 2016, č. k. 3 CoPr/3/2016-209 zrušil uznesenie súdu prvej inštancie a vec mu vrátil na ďalšie konanie s odkazom na skutočnosť, že sa v prejednáwanej veci žalobkyňa domáhala proti žalovanému určenia neplatnosti skončenia pracovného pomeru, v ktorom konaní bola úspešná. Tiež sa domáhala súvisiacich peňažných nárokov. V danom prípade najvýznamnejšou časťou peňažných nárokov uplatnených žalobkyňou bol nárok na náhradu mzdy. Išlo o nárok opierajúci sa o ust. § 79 ods. 1 Zákonníka práce účinného v čase neplatného skončenia pracovného pomeru so žalobkyňou upravujúceho povinnosť zamestnávateľa pri neplatnom skončení pracovného pomeru poskytnúť zamestnávateľovi náhradu mzdy. Ustanovenie § 79 ods. 2 tohto právneho predpisu len umožňovalo na žiadosť zamestnávateľa jeho povinnosť nahradiť mzdu za čas prevyšujúci 9 mesiacov primerane znížiť, prípadne vôbec nepriznať, teda išlo o zákonnú možnosť a nie povinnosť súdu vyhovieť žiadosti o zníženie či nepriznanie náhrady mzdy za čas presahujúci 9 mesiacov, ktorej rozhodnutie záviselo

od úvahy súdu. Zároveň uviedol, že súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu v novom rozhodnutí ako aj rozhodne o trovách odvolacieho konania.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že žalobkyňa mala plný úspech v konaní o určenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru a s týmto konaním súviselo aj predmetné konanie o náhradu mzdy a iných súvisiacich nárokov. Vzhľadom na to, že súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu, priznal žalobkyni nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 %. O samotnej výške týchto trov konania bude v súlade s § 262 ods. 2 CSP rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozhodnutia, samostatným uznesením...“

Sťažovateľka v sťažnosti popisuje priebeh súdneho konania a vo vzťahu k napadnutým uzneseniam okresného súdu a krajského súdu uvádza:

«Okresný súd Prešov uznesením zo dňa 29. 03. 2016, sp. zn. 14 Cpr/1/2015 (nie je predmetom prieskumu ústavného súdu, pozn.) rozhodol tak, že (i) žalovaný (sťažovateľ) je povinný nahradiť žalobkyni trovy konania týkajúce sa konania o neplatnosť výpovede z pracovného pomeru... žalobkyňa je povinná nahradiť žalovanému (sťažovateľovi) trovy konania týkajúce sa konania o náhradu mzdy a iných súvisiacich nárokov...

V odôvodnení uvedeného rozhodnutia súd podľa názoru sťažovateľa správne argumentoval, že pre účely rozhodnutia o náhrade trov konania sa každá z týchto vecí (neplatnosť výpovede a náhrada mzdy) považuje za samostatnú, pričom poukázal aj na uznesenie Najvyššieho súdu SR z 11. 10. 2012, sp. zn. 3 MCdo/11/2011. Preto je potrebné samostatne posúdiť mieru úspechu/neúspechu vo veci neplatnosti výpovede a samostatne vo veci náhrady mzdy.

O odvolaní žalobkyne proti uvedenému uzneseniu Okresného súdu Prešov rozhodol Krajský súd v Prešove uznesením zo dňa 06. 09. 2016, sp. zn. 3 CoPr/3/2016 tak, že zrušil uznesenie súdu prvej inštancie, pričom svoje rozhodnutie založil na tvrdení, že rozhodnutie o výške plnenia vyplývajúceho z uplatneného nároku na náhradu mzdy záviselo od úvahy súdu, čo je v extrémnom rozpore s relevantným ustanovením platného a účinného zákona (§ 79 ods. 2 Zákonníka práce účinného v čase neplatného skončenia pracovného pomeru so žalobkyňou)...

Vychádzajúc zo znenia ustanovenia § 79 ods. 2 Zákonníka práce, účinného v rozhodujúcom čase, závery zrušujúceho uznesenia Krajského súdu sú zjavne svojvoľné. Ešte absurdnejšie to vyznieva v kontexte, keď v rozhodnutí o merite veci (náhrada mzdy) Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z rovnakej predsedníčky senátu, ako pri rozhodovaní o trovách, dôvodil, že cit.: „K odvolacej námietke žalobkyne namietajúcej nepriznanie náhrady mzdy za obdobie presahujúce 9 mesiacov, odvolací súd v plnom rozsahu poukazuje na odôvodnenie súdu prvého stupňa, s ktorým sa stotožňuje. Ust. § 79 ods. 2 ZP účinného v rozhodnom období neumožňovalo priznanie náhradu mzdu nad obdobie dlhšie ako 9 mesiacov... Právna úprava je v tomto smere úplne jasná a neumožňuje výklad iným, pre žalobkyňu priaznivejším spôsobom.“

Aj napriek zjavným vadám zrušujúceho uznesenia Krajského súdu v Prešove a vecnej právnej argumentácii sťažovateľa, ktorú produkoval v ďalšom konaní, Okresný súd Prešov, v poradí 2. rozhodnutím - uznesenie z 14. 08. 2017, sp. zn. 14 Cpr/1/2015 (Uznesenie OS), priznal žalobkyňi nárok na náhradu trov konania...

Podľa názoru sťažovateľa tak za situácie, keď očividná chyba (aplikovanie neúčinného ustanovenia zákona) rozhodnutia vyššieho súdu vyústila do závažnej nespravodlivosti, súd prvej inštancie úplne poprel ústavnoprávny princíp nezávislosti sudcu, čo nie je možné tolerovať v žiadnom právnom štáte...

Proti tomuto Uzneseniu OS podal sťažovateľ odvolanie, pričom svoju argumentáciu a námietky zameril na nesprávne právne posúdenie veci Krajským súdom v Prešove, keďže z neho vychádzal aj Okresný súd Prešov. Sťažovateľ pripomína, že podstata tohto právneho názoru a posúdenia spočívala v tom, že rozhodnutie o výške plnenia vyplývajúceho z uplatneného nároku na náhradu mzdy malo závisieť od úvahy súdu. Akékoľvek ďalšie dôvody v rozhodnutiach absentujú...

Krajský súd napadnutým uznesením zo dňa 01. 02. 2018, sp. zn. 3 CoPr/4/2017 (Uznesenie KS) Uznesenie OS potvrdil, pričom nielenže s námietkami sťažovateľa, ale ani so svojim skorším právnym názorom sa nijako nevysporiadal a svoju argumentáciu zásadne zmenil.

Zrejme si Krajský súd v Prešove uvedomil jasnú chybu, ktorej sa dopustil, no namiesto toho, aby túto vadu zhojil, úplne zmenil odôvodnenie svojho rozhodnutia, bez toho, aby dal sťažovateľovi možnosť sa k tomu vyjadriť. Sťažovateľ je presvedčený,

že týmto nesprávnym postupom mu Krajský súd v Prešove znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

... postupom súdov sa vytvoril stav, kedy tu máme dve rozhodnutia vo výsledku pre sťažovateľa v podstate rovnaké (negatívne), ale s diametrálne odlišným odôvodnením, pričom v Uznesení OS Okresný súd Prešov, „slepó“ nasledujúc právny názor odvolacieho súdu, rozhodol v rozpore s platnými a účinnými právnymi predpismi a v Uznesení KS Krajský súd v Prešove rozhodol zjavne neodôvodnene a arbitrárne, v rozpore s pravidlami formálnej a právnej logiky a ustálenou rozhodovacou praxou bez toho, aby tento odklon presvedčivo odôvodnil a navyše bez umožnenia sťažovateľovi vyjadriť sa k zamýšľanej zmene svojho skoršieho, pre súd prvého stupňa záväzného, právneho názoru, čo vyústilo do narušenia princípu rovnosti strán sporu (rovnosti zbrani), spravodlivosti a princípu právnej istoty.

Sťažovateľ považuje Uznesenie KS, ako aj jemu predchádzajúce Uznesenie OS za nezákonné, a to najmä z dôvodu ich nepreskúmateľnosti pre nezrozumiteľnosť a nedostatok dôvodov. Súčasne má sťažovateľ za to, že v konaní došlo k podstatným vadám a napádané rozhodnutia spočívajú na nesprávnom právnom posúdení, ktoré je v tak extrémnom rozpore s princípmi spravodlivosti, že to má za následok zásah do ústavného práva sťažovateľa na súdnu ochranu.

... súdy svoj právny názor primerane neodôvodnili, postupovali arbitrárne, nerešpektovali zmysel a účel ustanovení Civilného sporového poriadku a Zákonníka práce...

Právny názor súdu vyslovený v Uznesení KS je neudržateľný a za žiadnych okolností nemôže platiť. Náhrada mzdy je samostatný nárok, ktorý si zamestnanec môže, ale nemusí uplatniť, pričom môže byť uplatnený aj samostatne. Ani za predpokladu že sa takéto nároky uplatnia v jednom konaní a rozhodne sa o nich v tom istom rozhodnutí, nestrácajú charakter samostatnosti, čo musí byť premietnuté aj do rozhodnutia súdu o náhrade trov konania. Plný úspech, alebo čiastočný úspech vo veci sa skúma so zreteľom na každý nárok, ktorý by ináč mohol byť samostatne uplatnený (uznesenie NS SR zo dňa 26. 01. 2011 sp. zn. 4 MCdo 20/2010).

Žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala dvoch právnych nárokov, a to určenia neplatnosti výpovede z pracovného pomeru a náhrady mzdy. Pre účely rozhodnutia

o náhrade trov konania sa každá z týchto vecí považuje za samostatnú. Preto je potrebné samostatne posúdiť mieru úspechu a neúspechu strán sporu vo vzťahu ku každej z týchto vecí...»

Na základe uvedenej sťažostnej argumentácie sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd po prijatí jej sťažnosti na ďalšie konanie nálezom rozhodol takto:

„I. Krajský súd v Prešove uznesením sp. zn. 3 CoPr/4/2017 zo dňa 01. 02. 2018, porušil základné právo spoločnosti SPRAVBYTKOMFORT, a. s. Prešov... na súdnu a inú právnu ochranu zaručené v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivý proces zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

II. Uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3 CoPr/4/2017 zo dňa 01. 02. 2018 a uznesenie Okresného súdu Prešov sp. zn. 14 Cpr/1/2015 zo dňa 14. 08. 2017 zrušuje a vec vracia na ďalšie konanie.

III. Spoločnosti SPRAVBYTKOMFORT, a. s. Prešov priznáva finančné zadostučinenie v sume 5 000 € (slovom päťtisíc eur), ktoré je Krajský súd v Prešove povinný zaplatiť jej do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

IV. Krajský súd v Prešove je povinný zaplatiť spoločnosti SPRAVBYTKOMFORT, a. s. Prešov náhradu trov konania na účet jeho právneho zástupcu do 15 dní od právoplatnosti tohto nálezu.“

Sťažovateľka zastúpená advokátom síce výslovne namieta porušenie ňou označených práv v bode I petitu svojej sťažnosti len napadnutým uznesením krajského súdu, avšak v bode II požaduje zrušenie aj napadnutého uznesenia okresného súdu. Ústavný súd teda aj s prihliadnutím na obsah sťažostnej argumentácie vyvodil, že sťažovateľka sťažnosťou napáda aj uznesenie súdu prvého stupňa.

II.

Podľa čl. 127 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd,

alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označili sťažovatelia, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 140/03, IV. ÚS 166/04, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07, IV. ÚS 27/2010). K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti, nesporne patrí aj ústavnoprávny

rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (m. m. IV. ÚS 62/08).

II.1 K namietanému porušeniu sťažovateľkou označených práv napadnutým uznesením okresného súdu

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne, t. j. na princípe subsidiarity.

Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd pri uplatňovaní svojej právomoci vychádza zo zásady, že ústava ukladá všeobecným súdom chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a uplatní sa až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany svojich základných práv alebo slobôd môže domôcť (a aj domáhal) využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným (všeobecným) súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07).

Proti napadnutému uzneseniu okresného súdu sťažovateľka mohla podať odvolanie (čo aj využila), o ktorom bol oprávnený a aj povinný rozhodnúť krajský súd. Právomoc krajského súdu rozhodnúť o odvolaní sťažovateľky v danom prípade vylučuje právomoc ústavného súdu. Ústavný súd preto túto časť jej sťažnosti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

II.2 K namietanému porušeniu sťažovateľkou označených práv napadnutým uznesením krajského súdu

Sťažovateľka sa sťažnosťou domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením krajského súdu, ktorým potvrdil uznesenie okresného súdu, ktorý žalobkyni priznal voči sťažovateľke náhradu trov prvoinštančného konania, a priznal žalobkyni aj náhradu trov odvolacieho konania. Napadnutému uzneseniu krajského súdu sťažovateľka vytýka najmä nedostatok dôvodov a arbitrárnosť, keďže krajský súd podľa jej názoru nedostatočne odôvodnil odklon od svojho skoršieho rozhodnutia v tej istej veci (ktoré nie je predmetom prieskumu ústavného súdu v tomto konaní, pozn.) a neprihliadol na samostatnosť uplatnených nárokov žalobkyne s rozdielnou mierou jej úspechu, čo sa ich týka.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

Ústavný súd vo vzťahu k čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru vo svojej doterajšej rozhodovacej činnosti už mnohokrát zdôraznil, že formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca v základnom právnom predpise Slovenskej republiky vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany podľa dohovoru (II. ÚS 71/97). Z uvedeného dôvodu preto v obsahu týchto práv neexistujú zásadnejšie odlišnosti (IV. ÚS 195/07), čo umožňuje preskúmať ich namietané porušenie súčasne.

Podľa § 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

V konkrétnych okolnostiach posudzovanej veci krajský súd ako odvolací súd napadnutým uznesením potvrdil uznesenie okresného súdu vo výroku o trovách konania, v ktorom okresný súd na základe § 255 ods. 1 CSP priznal žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Krajský súd rovnako v 100 %-nom rozsahu priznal žalobkyni aj nárok na náhradu odvolacieho konania. V relevantnej časti odôvodnenia napadnutého uznesenia krajského súdu sa uvádza:

„... V predmetnom konaní žalobkyňa bola... úspešná v konaní o určenie neplatnosti výpovede z pracovného pomeru a o určení, že pracovný pomer trvá naďalej. Citovaným rozsudkom súd zároveň vylúčil na samostatné konanie nárok žalobkyne na náhradu mzdy za obdobie od 01. 06. 2012 do budúca mesačne po 950 Eur s prísl. s tým, že o trovách konania rozhodne do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. Rozsudkom Okresného súdu Prešov... bola žalobkyňa čiastočne úspešná pri uplatnenom nároku na náhradu mzdy, náhradu za nevyčerpanú dovolenku; tiež bola čiastočne úspešná pri uplatnenom nároku na náhradu škody za neposkytnuté stravné lístky a náhradu škody za odmenu a príspevky vyplácané pri príležitosti pracovného a životného jubilea žalobkyne. pričom súd výšku vyššie uvedených náhrad vypočítal zákonným spôsobom.

... Vychádzajúc z vyššie uvedeného je potrebné zdôrazniť, že pomer úspechu a neúspechu na účely trov konania v takých sporoch, akým je pracovnoprávny spor o neplatnosť rozviazania pracovného pomeru výpoveďou nie je možné z ústavnoprávneho hľadiska vykladať len na pomer úspechu pri uplatnení vedľajších nárokov (nárok na náhradu mzdy, náhradu za nevyčerpanú dovolenku, náhradu škody a pod.). Základnou otázkou, ktorú súd riešil v predmetnom konaní bola otázka či výpoveď z pracovného pomeru daná žalobkyni žalovaným dňa 20. 06. 2012 je platná, resp. neplatná a či pracovný pomer medzi stranami sporu trvá naďalej... Z uvedeného vyplýva, že základnou otázkou, ktorú súd riešil v predmetnom konaní bola otázka platnosti, resp. neplatnosti výpovede z

pracovného pomeru, pričom vyriešenie tejto otázky v spore ako celku má zásadný význam pre úspech žalobkyne v konaní a táto otázka má relevanciu z hľadiska úspechu žalobkyne v konaní. Náhrada mzdy a súvisiace nároky je len jednou z vedľajších nárokov uplatnených v predmetnom konaní, a preto nie je vylúčené, že ak by sa ani nepriznala žiadna náhrada mzdy, napriek tomu by bolo potrebné konštatovať plný úspech žalobkyne v konaní o neplatnosť výpovede... Odvolateľ prehliada, že žalobkyňa bola plne úspešná v spore o neplatnosť rozviazania pracovného pomeru, ktorá skutočnosť je smerodajná pri rozhodovaní o trovách konania.

... Vychádzajúc z vyššie uvedeného je preto potrebné prijať záver, že žalobkyňa má nárok na plnú náhradu trov konania v súvislosti s uplatneným nárokom o určenie neplatnosti rozviazania pracovného pomeru a v súvislosti s priznanými vedľajšími peňažnými nárokmi (§ 255 ods. 1 CSP).

... Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd postupom vyplývajúcim z ust. § 387 CSP uznesenie, ktorým súd prvej inštancie priznal žalobkyni nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 % ako vecne správne potvrdil.

V odvolacom konaní úspešnej žalobkyni priznal náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % v súlade s ust. § 396 ods. 1, § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1, 2 CSP s tým, že o výške náhrady týchto trov rozhodne súd prvej inštancie.“

V nadväznosti na dosiaľ uvedené ústavný súd pripomína, že prípadoch, keď sťažovatelia namietajú porušenie svojich ústavou a dohovorom garantovaných práv rozhodnutím všeobecného súdu týkajúcim sa náhrady trov konania, je ústavný súd vo svojej doterajšej judikatúre zdržanlivý, keďže problematika trov konania má vo vzťahu k predmetu konania pred všeobecnými súdmi akcesorickú povahu, a preto sa k zrušeniu napadnutého výroku o trovách konania uchýľuje iba výnimočne, napr. keď zistí, že v posudzovanej veci došlo k extrémnemu zásahu do základného práva na súdnu ochranu (spravodlivý proces), alebo ak zistí, že zároveň došlo k neprípustnému zásahu aj do iného základného práva (porovnaj m. m. II. ÚS 78/03, II. ÚS 31/04, IV. ÚS 45/06, I. ÚS 156/2010, IV. ÚS 40/2011, IV. ÚS 542/2012).

Vo veci sťažovateľky podľa názoru ústavného súdu o takýto výnimočný prípad nejde. Krajský súd svojím uznesením potvrdil napadnuté uznesenie okresného súdu, ktorého výrok je z ústavného hľadiska akceptovateľný a udržateľný a zároveň odôvodnenie obsiahnuté v napadnutom uznesení okresného súdu primeraným spôsobom doplnil. Proti právnomu posúdeniu veci krajským súdom ústavný súd nemá výhrady, keďže vzhľadom na mimoriadny význam predmetu konania pre žalobcu, ktorý si uplatňuje neplatnosť skončenia pracovného pomeru, možno považovať za ústavne konformnú úvahu vo veci sťažovateľky konajúcich všeobecných súdov, v zmysle ktorej je spravodlivé považovať za kľúčový pre posúdenie procesného úspechu takéhoto žalobcu (na účely rozhodovania o trovách konania) jeho úspech v časti o určení platnosti, resp. neplatnosti skončenia pracovného pomeru.

Ústavný súd preto považuje napadnuté uznesenie krajského súdu z ústavného hľadiska za akceptovateľné a udržateľné. Po oboznámení sa s obsahom napadnutého uznesenia krajského súdu ústavný súd konštatuje, že krajský súd ho primeraným spôsobom odôvodnil, pričom v ňom obsiahnutý výklad a aplikáciu príslušných právnych noriem nemožno hodnotiť ako arbitrárne, t. j. také, ktoré by predstavovali popretie ich podstaty a zmyslu.

Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) je aj právo účastníka na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany (II. ÚS 44/03, IV. ÚS 115/03). Európsky súd pre ľudské práva v rámci svojej judikatúry vyslovil, že právo na spravodlivý proces zahŕňa aj právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia však neznamená, že na každý argument sťažovateľa je súd povinný dať podrobnú odpoveď. Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je preto vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad (napr. *Georgidias v. Grécko* z 29. 5. 1997, Recueil III/1997). Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktorý stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne

realizované právo účastníka na spravodlivé súdne konanie (m. m. IV. ÚS 112/05, I. ÚS 117/05).

Ústavný súd nezistil, že by napadnuté uznesenie krajského súdu vykazovalo z ústavnoprávneho hľadiska také nedostatky, ktoré by po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohli založiť dôvody na vyslovenie porušenia základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a preto pri predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosť sťažovateľky v časti smerujúcej proti napadnutému uzneseniu krajského súdu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Nad rámec uvedeného ústavný súd poukazuje na skutočnosť, že sťažovateľka prostredníctvom svojej sťažnostnej argumentácie vytýka krajskému súdu aj aplikáciu neúčinného právneho predpisu (§ 79 ods. 2 Zákonníka práce) v jeho skoršom zrušujúcom uznesení sp. zn. 3 CoPr 3/2016 zo 6. septembra 2009. Ústavný súd v tejto súvislosti konštatuje, že označené uznesenie krajského súdu nebolo predmetom ústavného prieskumu v konaní o tejto sťažnosti sťažovateľky, a preto nepovažuje za žiaduce zaujať postoj k jeho obsahu.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími návrhmi sťažovateľky nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. septembra 2018